

**Міністерство охорони здоров'я України
Національний фармацевтичний університет
Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації
Кафедра клінічної фармакології**

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ
КЛІНІЧНОЇ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА КЛІНІЧНОЇ ФАРМАЦІЇ
(TOPICAL ISSUES OF
CLINICAL PHARMACOLOGY AND CLINICAL PHARMACY)**

**Матеріали науково-практичної
Internet-конференції з міжнародною участю
28 жовтня 2025 року
м. Харків**

**Харків
НФаУ
2025**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФАРМАКОНАГЛЯДУ В УКРАЇНІ

Бутко Я. О., Верховодова Ю.В., Міщенко О.Я.

Національний фармацевтичний університет,

м. Харків, Україна

Кафедра клінічної фармакології

Juliaverh73@gmail.com

Вступ. Фармаконагляд є важливим елементом системи охорони здоров'я, що забезпечує безпеку та ефективність лікарських засобів. У сучасних умовах глобалізації фармацевтичного ринку і швидкого розвитку нових технологій фармаконагляд набуває все більшого значення. В Україні система фармаконагляду потребує удосконалення, зокрема, у зв'язку з проблемами виявлення та моніторингу небажаних реакцій на лікарські засоби, а також недостатнім рівнем обізнаності серед медичних працівників та пацієнтів щодо цього питання.

Метою цієї роботи є аналіз поточного стану фармаконагляду в Україні, виявлення основних проблем та пропозиції щодо покращення процесу моніторингу безпеки лікарських засобів.

Матеріали і методи. Для досягнення поставленої мети було проведено аналіз наукових публікацій, нормативно-правових актів, а також звітних даних про фармаконагляд в Україні за останні роки. Було використано методи контент-аналізу, порівняння, а також системного аналізу для оцінки існуючих проблем і можливих шляхів їх вирішення.

Результати. *Правова база та організація фармаконагляду в Україні.* Система фармаконагляду в Україні регулюється рядом нормативно-правових актів, таких як Закон України "Про лікарські засоби", а також різноманітними наказами Міністерства охорони здоров'я. Однак, внаслідок недостатнього фінансування, а також складнощів у взаємодії між різними державними та приватними організаціями, процес моніторингу за безпекою лікарських засобів має певні недоліки.

Проблеми фармаконагляду в Україні. Однією з основних проблем є низька обізнаність медичних працівників про важливість повідомлення про небажані реакції на лікарські засоби. Також є складнощі в інтеграції інформації з різних джерел, що ускладнює своєчасне виявлення нових небезпечних ефектів. Крім того, велика частина пацієнтів не знає, як правильно повідомляти про побічні ефекти, що обмежує кількість даних для моніторингу.

Міжнародні стандарти та співпраця з міжнародними організаціями. Україна активно співпрацює з міжнародними організаціями, такими як ВООЗ, ЕМА (Європейське агентство з лікарських засобів), та інші, що дозволяє отримувати доступ до сучасних методів фармаконагляду та міжнародних баз даних про побічні ефекти. Проте, існує потреба в удосконаленні національної системи збору та аналізу даних.

Роль ІТ-технологій в покращенні фармаконагляду. Впровадження сучасних ІТ-технологій та систем автоматичного збору даних допоможе значно

покращити процес фармаконагляду. Створення єдиної електронної бази даних про лікарські засоби та їх побічні ефекти сприятиме зменшенню ризиків та підвищенню ефективності моніторингу.

Висновки.

1. Система фармаконагляду в Україні потребує значних удосконалень, зокрема в плані підвищення обізнаності медичних працівників та пацієнтів щодо важливості повідомлення про побічні ефекти лікарських засобів.

2. Покращення організації фармаконагляду в Україні можливе через посилення співпраці з міжнародними організаціями, впровадження нових технологій та удосконалення нормативно-правової бази.

3. Для ефективного контролю безпеки лікарських засобів необхідно створення єдиної національної бази даних, що дозволить швидше реагувати на нові загрози та знижувати ризики для здоров'я населення.

Перелік використаних джерел інформації:

1. Стасенко Т. Фармаконагляд: кризь терни до найкращих стандартів. <https://thepharma.media>. 18.03.2024.
URL:<https://thepharma.media/uk/business/34427-farmakonaglyad-kriz-terni-do-naikrashhix-standartiv-18032024> (дата звернення: 15.07.2025).
2. Горбунова К. Фарма фокус на пацієнта. Перспективи розвитку фармаконагляду в Україні. Аптека online. 2023. 15 трав. С. 8–9. URL: <https://www.apteka.ua/article/magazine/1390> (дата звернення: 15.07.2025).
3. Соборна І. Г. Дослідження особливостей державного регулювання обігу лікарських засобів в Україні та за кордоном / Київський національний університет технологій та дизайну. Київ, 2022. 145 с. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/22950/1/Dyplom226_Soborna_Tarasepko.pdf (дата звернення: 15.07.2025).